

Managementrapportage

Omgevingsdienst Rivierenland totaal

Januari t/m augustus 2024

Omgevingsdienst
Rivierenland

Inhoud

	Pagina
Inleiding	3
Actualiteiten	
Actualiteiten	4
Kwaliteit dienstverlening	7
Toelichting op de cijfers	
Keten bouw	8
Keten milieu	10
Producten op uurbasis	12
Voortgang concernplan	13

Inleiding

Voor u ligt de managementrapportage (marap) met de cijfers van januari tot en met augustus 2024.

De taken die ODR voor haar opdrachtgevers uitvoert, zijn vastgelegd in de werkprogramma's. De marap geeft een beeld van de uitvoering van de werkprogramma's die met de opdrachtgevers zijn afgesproken. In deze marap is de belangrijkste managementinformatie opgenomen.

Leeswijzer

Deze marap begint met de actualiteiten en daarna volgt de tekstuele toelichting op de onderdelen van het werkprogramma.

Voortgang werkprogramma

De gerealiseerde uren zijn in deze rapportage opgenomen conform de goedgekeurde tijdschrijfstaten van de (inhuur)medewerkers.

© Gemeente Maasdrie

IBP en Versterking robuustheid VTH stelsel

In het rapport van de commissie Van Aartsen over het functioneren van stelsel van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) zijn aanbevelingen gedaan voor versterking van het VTH stelsel. Op basis van de daarop gebaseerde subsidieregeling voert ODR nu binnenshuis 9 projecten uit die ODR en het stelsel als geheel inhoudelijk steviger maken. Het betreft projecten inzake dronetoezicht, outcome gericht werken, business intelligence, Geo-informatie en carrièrelijnen.

Daarnaast is ODR intensief in gesprek met gemeenten om gestalte te geven aan het plan van aanpak robuustheid. Doel van dit plan is te komen tot uitbreiding van dienstverlening zodat de omzet grens van 16,5 miljoen op milieutaken wordt gehaald. Ook het Rijk, de Provincie en de Gelderse omgevingsdiensten nemen positie in de discussie rondom de indeling van de OD's in Gelderland.

Managementrapportage - januari t/m augustus 2024

Energietransitie, duurzaamheid, circulaire economie

We hebben een uitgebreid takenpakket op het gebied van energie, duurzaamheid en circulaire economie. Maar de ontwikkelingen in relatie tot de energietransitie en de transitie naar een kringlooeconomie gaan verder dan alleen toezicht en handhaving. Zo zijn vanuit de Europese Green Deal de ambities aangescherpt om de uitstoot van broeikasgassen te reduceren. Dit is opgenomen in Nederlands beleid. Deze beleidsveranderingen staan ook in het Meerjarig programma 'Energie en Circulaire Economie 2024 - 2028' van ODR. Zo geven we inzicht in alle nieuwe wettelijke taken en de problemen waar we tegenaan lopen (netcongestie). Maar we staan ook stil bij de vraag: "Hoe kan ODR een bijdrage leveren aan de transitie naar een energieneutrale en circulaire economie, waarbij we de ambitie hebben om partner te zijn voor bedrijven en we onze opdrachtgevers optimaal kunnen ondersteunen? De komende tijd leggen we hier onze focus op, samen met de gemeenten en andere stakeholders.

Intensivering relatie gemeenten

ODR heeft flink geïnvesteerd in de relatie met de gemeenten (colleges en gemeenteraden). Zo werden individuele gesprekken gevoerd met colleges. Middels presentaties aan gemeenteraden werden zij geïnformeerd over de taak van ODR en de belangrijkste ontwikkelingen die op ODR afkomen. In deze bijeenkomsten, en in de eerder gehouden regiobrede bijeenkomst voor gemeenteraadsleden werden zij uitgenodigd mee te denken over de ontwikkelingen die spelen en die van invloed zijn op onze regio, de kenmerken van onze regio en de waarden die ODR moet behouden. Men was het erover eens dat de regio zich vooral kenmerkt door de rivieren, het landelijk gebied en fruit. Maar ook termen als nuchter, open en eenheid staan symbool voor onze regio. Ontwikkelingen op het gebied van milieu, natuur en de Omgevingswet zijn van invloed. Van ODR wordt verwacht dat wij klantgericht, efficiënt en effectief zijn. Een kennisinstituut dat de gemeente ontzorgt. Dit is voor ons waardevolle input voor de koers waarin wij ons verder ontwikkelen.

De Omgevingswet

De implementatie van de Omgevingswet verloopt goed. De focus ligt op de verdere concretisering van werkafspraken met gemeenten en andere ketenpartners. Deze zijn essentieel voor een soepele uitvoering. Een belangrijk onderdeel is de voortdurende evaluatie van de gemaakte werkafspraken. Dit versterkt de samenwerking. Door regelmatig samen te reflecteren op de afspraken, kunnen we bijsturen waar nodig en zorgen voor een uniforme aanpak. Dit voorkomt miscommunicatie en versnelt het proces. Daarnaast biedt de evaluatie waardevolle inzichten in de praktijkvoering. Door systematisch te toetsen of de afspraken werkbaar zijn, kunnen inefficiënties worden opgespoord en verbeteringen worden doorgevoerd, wat leidt tot een hogere kwaliteit van dienstverlening. Door intensieve samenwerking, goed doordachte werkafspraken en regelmatige evaluaties zorgen we ervoor dat de implementatie voor alle partijen een succes wordt.

Managementrapportage - januari t/m augustus 2024

Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)

Op 1 januari 2024 is de Wkb ingegaan. De Omgevingswet knipt de bouwvergunning in 2 delen: een ruimtelijke en een technische vergunning. De ruimtelijke vergunning gaat over de vraag of op een bepaalde plek gebouwd mag worden (Omgevingsplan). De technische bouwvergunning gaat over de vraag of een bouwwerk voldoet aan de technische regels en kwaliteitseisen. De overheid wil meer toezicht en controle in de bouw, zodat bouwers zich aan de geldende regels houden. De Wkb moet hiervoor zorgen. Voorheen controleerden wij de bouwwerkzaamheden, nu gebeurt dit door externe kwaliteitsborgers die ingehuurd worden door de opdrachtgever van de bouw. In eerste instantie geldt de Wkb alleen nog voor nieuwbouw van eenvoudige bouwwerken (gevolgklasse 1). Vanaf juni zien wij dat er geleidelijk wat aanvragen voor nieuwbouw worden ingediend waarbij de Wkb van toepassing is. Inmiddels zijn de eerste Wkb-meldingen geaccepteerd.

Ondersteuning gemeenten bij het opstellen van het omgevingsplan

De Omgevingswet vraagt om een integrale aanpak waarbij de fysieke leefomgeving, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit samenkomen. ODR speelt hierin een ondersteunende rol door haar expertise in te zetten bij het formuleren van deze gemeentelijke plannen. ODR beschikt immers over expertise op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening en vergunningverlening. Daarnaast helpt ODR om een integrale benadering te waarborgen. De regiegroep 'Omgevingsplan', waarin alle gemeenten en ODR vertegenwoordigd zijn, zorgt voor de inbreng van ODR in deze plannen.

Stookontheffingen

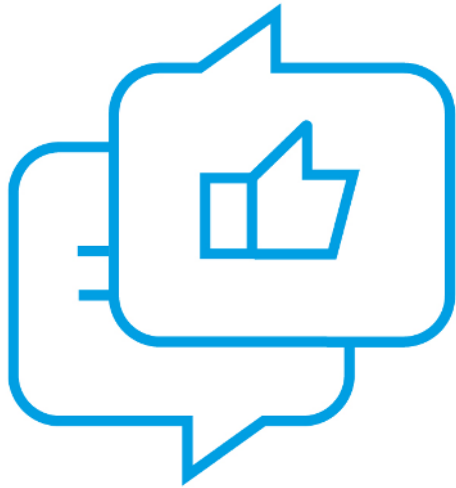
Hout stoken is door de Omgevingswet vergunningplichtig geworden. Een vergunning krijgen voor het stoken van hout is bijna niet mogelijk. Er zijn namelijk betere manieren om van hout af te komen, zoals composteren of versnipperen. Alleen bij ziek hout bij fruitteilers of boomkwekers kan het stoken van ziek hout nodig zijn, om verspreiding van de ziekte te voorkomen. In die situatie duurt de reguliere vergunningprocedure te lang (8 tot 14 weken). Met onze opdrachtgevers hebben wij besproken dat wij een stookbeleid gaan schrijven. In dit beleid komen de voorwaarden en eisen te staan van een vergunningaanvraag. Een vergunning voor het stoken van ziekhout kan dan in enkele dagen worden afgegeven. Binnenkort wordt dit beleid besproken met de sector. Naar verwachting is begin november het stookbeleid klaar.

Controle verkoopruimtes gevaarlijke stoffen

In verkoopruimtes, zoals bij bouwmarkten, worden soms gevaarlijke stoffen opgeslagen. De regels hiervoor hangen af van het soort stof, hoe deze wordt opgeslagen en hoeveel er is. Ondernemers vinden het vaak lastig om te weten welke regels gelden. Het is belangrijk dat de regels worden gevolgd voor de veiligheid van klanten, personeel en omwonenden. Daarom heeft het toezichtteam bouwmarkten gecontroleerd om te zien of de regels worden nageleefd en om advies te geven als dit niet het geval was. Bijna alle controles zijn uitgevoerd. Er zijn tot nu toe 25 controles uitgevoerd. De meest voorkomende overtreding was dat de gasflessen te dicht bij de erfgrens stonden. Bij twee locaties ging de hoeveelheid gevaarlijke stoffen over de ondergrens heen, waardoor bepaalde regels van kracht zouden worden.

Kwaliteit dienstverlening

Klanttevredenheidsonderzoek (KTO)

Het KTO geeft inzicht in wat onze klanten van ons vinden en wat zij van ons verwachten. Met die informatie kunnen wij onze dienstverlening steeds blijven verbeteren. Wij presenteren onze klanttevredenheidsresultaten op jaarbasis.

In het eerste trimester waren er 191 reacties met een klanttevredenheid van 81%. Helaas zijn er door een storing geen klanttevredenheidsonderzoeken meer uitgestuurd sinds begin juni. De totale klanttevredenheid was inmiddels gestegen tot 82%, maar met 225 respondenten (+34) vinden wij dit een te magere score om hier conclusies voor het tweede trimester aan te trekken. Inmiddels zijn de vragenlijsten na begin juni aan alle betrokkenen verstuurd.

We zullen hier de komende maanden extra op monitoren en verwachten de totale tevredenheid te presenteren in de laatste trimestermap van het jaar.

Keten bouw

Vergunningverlening bouw

De Omgevingswet integreert vanaf 1 januari 2024 de nodige wet- en regelgeving in het omgevingsdomein in één wet, vier AMvB's en één regeling.

De eerste maanden met de omgevingswet is rustig verlopen. Dit komt mede doordat het aantal vergunningaanvragen in de eerste weken beperkt was aangezien in december 2023 veel (grote) aanvragen zijn ingediend. De aanvragen die wel zijn ingediend zorgen er wel voor dat het werkproces constant in beweging is en verder wordt geoptimaliseerd. In de praktijk merken wij dat klanten moeite hebben met het juist indienen van een aanvraag via het DSO en dat regelmatig een verkeerd formulier wordt ingevuld. Dit vergt veel overleg en correcties waardoor je langer bezig bent met een product dan vooraf ingeschat. Door het planologisch en technisch van elkaar te knippen blijkt in de praktijk dat er ook veel dubbel werk is.

Op 1 januari is eveneens de Wkb in werking getreden met betrekking tot nieuwbouw gevolgklasse 1. Deze aanvragen (nieuwbouw) zijn echter allemaal in december ingediend

waardoor (in het eerste helft van dit jaar) vrijwel geen aanvragen onder de Wkb vallen. Vanaf juni zien we echter wel wat nieuwbouw aanvragen waarbij de Wkb van toepassing is. Dit proces vraagt wel de nodige afstemming met de klant, aangezien we merken dat het proces bij de klant niet duidelijk is.

Aantallen		Uren		Uren t.o.v. kental	
Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
4.641	3.338	34.618	35.037	32.696	35.037
- 28%		+ 1%		+ 7%	

Toezicht bouw

De medewerkers van het team toezicht bouw houden zich bezig met toezichtstaken voor de omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen en de controle op de naleving van de gebruiksbeperkingen uit bestemmingsplannen (tegengaan strijdig gebruik). Het aantal controlemomenten van de verleende vergunningen is afgestemd op de aard en omvang van het bouwwerk; een verleende vergunning voor een groot bouwplan vereist dan ook een grotere ureninzet.

Team toezicht bouw heeft iets meer producten geleverd. Ook zijn er meer uren gerealiseerd dan begroot. Wel hebben wij onder kental gewerkt.

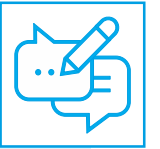
Ook merken wij op dat met de inwerkingtreding van de Omgevingswet meer klachten en vragen van inwoners zijn ingediend dan begroot.

Er wordt van de toezichthouder verwacht dat ze handelen 'in de geest van de Omgevingswet'. Oftewel een oog hebben voor het doel van die regels en het handhaven met de "menselijke maat". Dit betekent dat veel zaken in overleg met inwoners en bedrijven worden opgelost.

Aantallen		Uren		Uren t.o.v. kental	
Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
2.570	2.686	13.088	14.288	16.024	14.288
+ 5%		+ 9%		- 11%	

Keten bouw

Juridische advisering

De medewerkers van het team juridische zaken houden zich bezig met juridische handhaving, met het behandelen van bezwaar en beroepszaken en het behandelen van Woo-verzoeken. Zij hebben in het eerste trimester van 2024 178 producten meer gemaakt dan begroot in het werkprogramma. Er werd onder het kental gewerkt.

Het capaciteitstekort blijft een probleem. Er worden veel juristen ingehuurd, dit is echter voornamelijk het geval bij bezwaar en beroep. Door het verloop in het team moeten dossiers worden overgedragen. Dit komt de urenbesteding niet ten goede. Bij handhaving hebben we inmiddels een redelijk vast team. Dit komt ook de urenbesteding en dossierkennis ten goede. Wel blijft het een probleem om vaste senior medewerkers binnen te halen.

Het werkaanbod blijft groot, de landelijke tendens dat meer mensen gebruik maken van bezwaarmogelijkheden is ook in Rivierenland nog steeds zichtbaar.

Dit geldt ook voor de landelijke tendens dat mensen minder begrip, geduld, compassie, enz. hebben voor elkaar en daardoor meer handhavingsverzoeken indienen die meer tijd vergen vanwege de complexiteit van de verzoeken. Ook zien wij een toename van enorm grote en complexe Woo-verzoeken. Bij dit alles blijft de krappe arbeidsmarkt een groot probleem.

Voor bezwaar hebben we meer producten geleverd dan begroot en ook iets onder het kental gewerkt. Voor beroep hebben we iets minder producten geleverd dan begroot. We werken bij beroep wel onder kental. Voor de voorlopige voorziening hebben we meer producten geleverd dan begroot, maar wel iets boven het kental gewerkt. Voor hoger beroep hebben we iets minder producten geleverd dan begroot en werken we precies op kental.

Aantallen		Uren		Uren t.o.v. kental	
Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
753	931	18.516	21.677	22.022	21.677
+ 24%		+ 17%		- 2%	

Keten milieu

Vergunningverlening milieu

Voor vergunningverlening milieu geldt dat er evenveel producten zijn afgehandeld als begroot. Ondanks dat er per gemeenten wel verschillen zijn, geldt dat er gemiddeld onder kental wordt gewerkt. In 2024 is de omgevingswet van kracht geworden. Door een goede voorbereiding op de komst en de complexiteit van de omgevingswet is het gelukt om onder kental te werken.

Grote milieuaanvragen voor veranderingen of uitbreiding blijven achter t.o.v. de verwachting. Daarentegen komen er meer meldingen en informatieplichten binnen. Met name aanvragen binnen de agrarische sector blijven behoorlijk achter.

Ook is er een toename van interne en externe milieuadviezen. De externe milieuadviezen betreffen met name Woo-verzoeken of algemene vragen over bijv. de reikwijdte van een melding of milieuvergunning onder de Omgevingswet.

Ook bij Vergunningverlening milieu is duidelijk te merken dat bedrijven aan het verduurzamen zijn geslagen vanwege de hoge energiekosten.

Aantallen		Uren		Uren t.o.v. kental	
Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
988	985	9.274	9.084	9.529	9.084
-		-		-	
%		%		%	
-		-		-	

Toezicht milieu

Toezicht milieu werkt iets boven het werkprogramma. Het is gelukt om de bezetting van het team in moeilijke marktomstandigheden op pijl te brengen en te houden. Dit blijft continu aandacht vragen. Het team werkt onder kental (-3%). Ook zijn er meer producten (+8%) gerealiseerd.

Het aantal uitgevoerde reguliere controles ligt boven de verwachting, terwijl het aantal risicovolle controles achterblijft.

Dit komt doordat de risicovolle controles vaak langere trajecten zijn. De producten worden vaak pas aan het einde van het jaar geregistreerd, wat bijdraagt aan de achterstand in het aantal uitgevoerde risicovolle controles.

Er zijn fors meer klachten en meldingen afgehandeld dan voorheen (een verdubbeling). In vergelijking met de norm heeft dit bovendien minder tijd gekost. Dit komt mede door de invoering van een nieuw klachtenregistratiesysteem. Dankzij dit systeem ontvangen we nu echter ook meer klachten die niet direct voor de ODR bedoeld zijn. Deze klachten moeten we vervolgens doorsturen naar het juiste bevoegde gezag.

Aantallen		Uren		Uren t.o.v. kental	
Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
2.076	2.233	16.046	16.302	16.834	16.302
+		+		-	
%		%		%	
+		+		-	

Keten milieu

Advies

Het team advies heeft meer producten geleverd dan begroot in het werkprogramma. Er werden daarvoor ongeveer evenveel uren gemaakt als begroot. Hierbij werd onder kental gewerkt.

De volgende zaken vallen op:

- Het aantal verstrekte producten 'milieu-informatie' is hoger dan begroot. Feitelijk betreft het hier deels producten geleverd vanuit andere teams als vergunningverlening bouw / milieu en team bodem. Wel werd dit binnen de begrootte uren gedaan.
- Ook zijn er ook meer specialistische adviezen intern geleverd dan begroot. De vraag naar deze producten was in de eerste maanden van 2024 groter dan geraamd. Veel van deze interne adviezen betroffen adviezen aan vergunningverlening bouw. Hierin zitten onder meer het grote aantal aanvragen dat in december 2023, vooruitlopend op de Omgevingswet, ontvangen is.

Aantallen		Uren		Uren t.o.v. kental	
Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
1.600	2.027	10.058	9.910	10.535	9.910
+ 27%		- 1%		- 6%	

Bodem

Het team bodem heeft een gelijk aantal producten geleverd als is begroot in het werkprogramma. Er werden minder uren gemaakt. Hierbij werd gemiddeld genomen op kental gewerkt.

De volgende zaken vallen op:

- Er waren meer interne specialistisch bodemadviezen. De vraag naar deze producten was groter dan geraamd. Veel van deze interne adviezen betroffen adviezen aan vergunningverlening bouw.
- Er zijn fors minder bodemcontroles afgehandeld; wel zijn er uren gerealiseerd. Dit zorgt voor de kentaloverschrijding van de volledige productgroep. De verklaring hiervoor is van administratieve aard. Na het ontstaan van de nieuwe productgroep 'bodem' zijn helaas nog niet alle bijbehorende producten zichtbaar onder deze (nieuwe) productgroep. Uren zijn al wel zichtbaar onder de nieuwe productgroep, producten echter nog onder de productgroep toezicht milieu. Vanaf begin juli is de registratie hierop aangepast.

Aantallen		Uren		Uren t.o.v. kental	
Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
1.507	1.501	7.879	7.254	7.545	7.254
-		- 8%		- 4%	

Producten op uurbasis

Overige dienstverlening

De realisatie van dit product ligt op 101% ten opzichte van wat er is begroot. Hieronder vallen onder andere accountmanagement, frontoffice en informatieverzoeken.

Regionale producten

De realisatie van dit product ligt op 99% ten opzichte van wat er is begroot. Onder deze productgroep vallen onder andere ondersteuning (receptie), bestuursondersteuning en informatie en ontsluiting.

Collectieve producten

ODR voert een aantal collectieve projecten uit voor meerdere of alle deelnemers. Dit zijn vaak projecten die ontstaan door actuele ontwikkelingen, waarop snel actie moet worden ondernomen. De realisatie van deze productgroep ligt op 132% (+150 uur). Het project 'energiebesparing bedrijven' vergt op dit moment verreweg de meeste uren. In het begin van het jaar is hier heel veel aandacht aan besteed en te zien is dat deze afwijking ongeveer gelijk blijft (+157 uur t/m april).

Kennis en kwaliteit

In de eerste twee trimesters van het jaar ligt de productie bij de productgroep kennis en kwaliteit op 87%. Een groot project dat hieronder valt is de Omgevingswet.

Programma Kwaliteit & Ontwikkeling

In het programma Kwaliteit & Ontwikkeling staat onze koers centraal en richten wij ons op de interne programmadoelen om de koers te realiseren. Deze doelen zijn uit het organisatie traject naar voren gekomen door een brede participatie van medewerkers uit de organisatie. De resterende koersperiode richten wij ons intern op:

1. Basis beter op orde
2. Procesgericht samenwerken
3. Vergroten van bestuurlijke sensitiviteit
4. Professionaliteit versterken
5. Ruimte creëren voor kwaliteit

De uitvoering van het programma

De uitvoering van het programma gebeurt via projecten, activiteiten gekoppeld aan de verschillende teamplannen en wordt er gebruik gemaakt van het zogeheten scrumteam. Op deze manier werken we op verschillende manieren aan het verwezenlijken van onze ambitie.

Lopende projecten

Daarnaast is er de afgelopen tijd 'gewoon' doorgewerkt aan projecten zoals bijvoorbeeld de uitvoering van de Omgevingswet, Wkb, implementatie VTH-beleid, Woo/Wep, programma ontwikkeling en verschillende projecten die zijn opgenomen in het InterBestuurlijk Programma. Onder het kopje 'actualiteiten' is van een aantal projecten de inhoudelijke stand van zaken beschreven.

Voortgang

De komende periode gaan we het programma Kwaliteit & Ontwikkeling verder monitoren en sturen. Ook gaan we aan de slag met de verrijking van de teamplannen.

Het programma zit in een transitiefase waarin we meer professioneel programmasturing willen ontwikkelen. Hiervoor is een programmamanager aangesteld.

Daar hoort bij dat we richting de nieuwe Koers vanaf 2025 het programma herinrichten, dit doen we samen met de stakeholders in het programma.

We zijn gestart met het actualiseren van de huidige strategische Koers waar we de stakeholders en ons AB goed bij betrekken.